

СЕКЦІЯ «ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК»

АКТУАЛЬНІ РИЗИКИ В ІННОВАЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ ПІДПРИЄМСТВ

*Беднарська О.Р., к.е.н., доц., доцент кафедри туризму,
ЛДУФК, м. Львів, Україна*

Ризики в інноваційному процесі – це економічна категорія, пов’язана з ймовірністю отримання втрат, збитків чи додаткового прибутку внаслідок відхилення планових та фактичних показників в процесі реалізації інноваційного проекту.

Найбільш актуальними ризиками інноваційного процесу підприємств в сучасних умовах є:

- Маркетингові ризики: помилки у виявленні потреб та смакових вподобань потенційних споживачів інноваційного продукту, прогнозуванні обсягів збуту, формуванні ціни, розробленні системи збуту.
- Помилки у розрахунках основних показників інноваційного проекту: строків технічного впровадження проекту та запуску виробничого процесу, суми витрат тощо.
- Ризики забезпечення інноваційного проекту фінансовими, трудовими, матеріальними, енергетичними, інформаційними ресурсами.
- Ризики надійності партнерів, які залучаються до реалізації інноваційних проектів: ризики розриву контрактів, невиконання зобов’язань у повному або частковому обсязі.
- Виробничі ризики: технічна та технологічна неможливість впровадження промислового зразка, корисної моделі у виробничий процес; недотримання технологічного процесу; відсутність власної технологічної бази; аварії та простої обладнання; порушення правил експлуатації обладнання.
- Ризики отримання патенту та сертифікації інноваційної продукції, пов’язані з невідповідністю новинок умовам сертифікування та недосконалістю патентного законодавства.
- Екологічні ризики, пов’язані з недотримання вимог екологічної безпеки в процесі впровадження нововведень у виробництво.
- Ринкові ризики: неприйняттям новинок споживачами, неправомірне копіювання новинок конкурентами, поява аналогів.
- Соціально-психологічні ризики: опір персоналу в процесі запровадження внутрішньоорганізаційних інновацій, погіршення психологічного клімату тощо.
- Політичні ризики: нестійкість політичної ситуації у країні, зміна законодавства, що може спричинити погіршення умов бізнес-середовища.

Всю сукупність ризиків в інноваційному процесі слід поділити на групи за напрямами або аспектами з метою спрощення їх аналізування у діяльності підприємств. Класифікацію ризиків доцільно здійснювати за такими ознаками: за етапами інноваційного процесу; за видами інновацій; за джерелом виникнення (ризик зовнішнього середовища, ризик проміжного середовища, ризик внутрішнього середовища); за організаційним рівнем (загальноорганізаційні ризики, ризик підрозділів, групові ризики, індивідуальні ризики).

Важливим завданням на підприємствах в процесі розробки та впровадження інноваційного проекту є оптимізація ризиків з метою запобігання їх негативних наслідків. Окрім традиційних методів мінімізації ризиків (здобуття первинної інформації, лімітування, резервування, диверсифікування, бізнес-планування, організування запасів, застосування деривативів, перевірка бізнес-партнерів) в управлінні інноваційними процесами доцільно використовувати специфічні заходи, а саме:

1. Проведення психологічної діагностики готовності працівників до інноваційних змін.
2. Залучення працівників, схильних до ризиків, до інноваційної діяльності.
3. Підвищення кваліфікації персоналу відповідно до потреб інноваційного процесу.
4. Зовнішнє консультування з юридичних, технічних та економічних проблем.
5. Організація захисту інформації про інновації.
6. Страхування фінансових ризиків.
7. Використання систем управління якістю.
8. Розподіл ризику між учасниками інноваційного проекту.

Враховання ризиків в управлінні інноваційним процесом дозволить збільшити ймовірність успішної реалізації інноваційних проектів, сформувати ефективну структуру управління відповідно до вимог інноваційної діяльності, зменшити кількість негативних явищ соціально-психологічного характеру в процесі інноваційних змін.

СУТНІСТЬ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОБ'ЄКТУ УПРАВЛІННЯ

*Волощук Л.О., к.е.н., доц., доцент кафедри обліку та аудиту,
ОНПУ, м. Одеса, Україна*

Аспектам інноваційного розвитку присвячено багато наукових праць, у яких досліджено стратегії та методи забезпечення інноваційного розвитку, визначено його вплив на процеси, пов'язані з розвитком держави й регіонів, галузей та окремих підприємств. Вагомий внесок у дослідження теоретичних і практичних аспектів